

POWTÓRKA PRZED EGZAMINEM ÓSMOKLASISTY

Zapraszamy uczniów klas 8 do zapoznania się z materiałami.

Bohaterowie lektur obowiązkowych:

BOHATER, KTÓRY POŚWIĘCAŁ SIĘ DLA INNYCH

Jacek Soplica – bohater „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza. Początkowo kierował się pobudkami egoistycznymi, np. osobistą zemstą na Stolniku Horeszce, który nie chciał oddać mu ukochanej córki, Ewy, za żonę. Po przemianie i przyjęciu symbolicznego nazwiska Robak („że jako robak z prochu”) oraz rozpoczęciu życia w stanie duchownym dawny zabijaka zaczął służyć innym, m.in. jako kapłan czy patriota dążący do zorganizowania powstania przeciw carowi na Litwie. Ksiądz Robak dążył także do pogodzenia rodu Sopliców i Horeszków, które sam skłócił, do zadośćuczynienia Horeszkom. O własnym szczęściu nie myślał, planował dalsze życie Tadeusza i Zosi, a w chwili niebezpieczeństwa, na polowaniu, uratował życie Tadeusza i Hrabiego. Podobnie poświęcił się podczas walk z Rosjanami w Soplicowie, przez co dostał śmiertelny postrzał. Umierał spokojny, pojednany z ludźmi i Bogiem.

Rudy, Alek i Zośka – bohaterowie „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego. W czasie II wojny światowej poświęcili swoje młode życie służbie ojczyźnie. Alek został śmiertelnie ranny podczas powrotu ze słynnej akcji pod Arsenałem, w której wraz z kolegami ratował więzionego i torturowanego przez gestapo przyjaciela, Rudego. Wszyscy chłopcy gotowi byli oddać życie za ojczyznę i siebie nawzajem. Rudy nikogo nie wydał podczas tortur, które ostatecznie przypłacił życiem. Wszyscy bohaterowie są postaciami historycznymi – pochowano ich na Powązkach Wojskowych, a za poświęcenie do dziś oddaje się im cześć.

Alina – bohaterka tragedii Juliusza Słowackiego. Dziewczyna poświęcenie dla innych uważała za rzecz naturalną (pracowała ciężiej od siostry, byle ochronić starą, spracowaną matkę; gdy planowała zamążpójście, na pierwszym planie stawiała szczęście matki i siostry, Balladyny; prosiła Kirkora, by w przypadku ślubu z nim, mogła zabrać matkę i siostrę do zamku). Kiedy wygrała rywalizację z siostrą o przyszłość z Kirkorem, nazbierawszy wcześniej od niej dzbanek malin, była gotowa poświęcić się i oddać swoje owoce, jeśli przegrana miałaby złamać życie Balladyny. Niestety, siostra nie przyjęła pomocy Aliny i w okrutny sposób ją zabiła.

Staś Tarkowski – bohater powieści Henryka Sienkiewicza „W pustyni i w puszczy”. Mimo młodego wieku był zdolny do wielkich poświęceń dla swojej małej przyjaciółki Nel. Kiedy zostali porwani przez Beduinów wielokrotnie chronił ją przed gniewem i niewygodami, oddawał jej swoje porcje wody i żywności, kłamiąc, że ich nie potrzebuje. W krytycznej sytuacji, gdy Nel

chorowała na febrę, wybrał się z narażeniem życia do nieznanego obozu, by zdobyć dla dziewczynki chininę, a także nowe zapasy.

BOHATER, KTÓRY KOCHAŁ SVOJĄ PRACĘ

Skawiński – tytułowa postać z noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik”. Wzorowo wykonywał swoją pracę, która odpowiadała jego potrzebom psychicznym i predyspozycjom – łaknął samotności i własnego miejsca na ziemi. Pod wpływem lektury „Pana Tadeusza”, głęboko wzruszony, popadł w letarg i zaniedbał pracę – nie zapalił latarni, przez co rozbiła się łódź. W konsekwencji stracił ukochane zajęcie i źródło utrzymania.

Mały Książę – bohater powieści Antoine’a Saint-Exupéry’ego – kochał swoją pracę, polegającą na chronieniu ojczystej miniplanety przed baobabami, pielęgnowaniu róży i czyszczeniu wulkanu. Wszystkie te zajęcia wykonywał z zapalem, bo kochał swój kwiat i swoją planetę. W powieści spotykamy też ludzi, dla których praca wydaje się nałogiem (bankier kocha pieniądze, a król rządzenie), oraz pilota, który zdaje się kochać swoją pracę, dba o samolot i istotę napotkaną w podróży – Małego Księcia.

Sędzia Soplica – bohater „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, średni szlachcic, którego pracą było doglądanie własnego majątku, Soplicowa, i dbanie w nim o ład i porządek. Niewątpliwie kochał swoje zajęcia, czego efektem było stworzenie zasobnego, zadbanego, gościnnego dworu, w którym dobrze czuli się mieszkańcy, rezydenci, goście oraz służba. Drugą osobą, która pracowała z radością, była Zosia Horeszkówna, trudniąca się drobnymi pracami gospodarskimi, takimi jak karmienie kur, czy opieką nad dziećmi. Swoją pracę w zamku wykonywał także z pasją Klucznik Gerwazy. Wzorowo strzegł posiadłości i pamięci Stolnika. Mieszkał w starych murach i dbał o nie – nakręcał zegary, przechowywał skarby dla wnuczki Stolnika, a potomkowi Horeszków, Hrabiemu, przekazywał zamkowe tajemnice, w nadziei, że ten zadba o gmaszysko i pomści jego dawnego pana.

BOHATER, KTÓRY KOCHAŁ NIESZCZĘŚLIWIE

Widmo pojawiające się w ostatniej scenie II części „Dziadów” Adama Mickiewicza to prawdopodobnie nieszczęśliwy kochanek mężatki – pasterki w czerni, która uczestniczy w nocnym obrzędzie. Samobójca zapewne targnął się na własne życie, nie mogąc zrealizować miłosnych marzeń.

Filon – bohater „Balladyny” Juliusza Słowackiego, pokochał martwą Alinę, która była dla niego ideałem urody. Nie był w stanie jej wskrzesić i poślubić, adorował ją już po śmierci, i płakał po niej. W tej samej tragedii nieszczęśliwie i zarazem komicznie kocha Goplana – potężna i piękna władczyni nieszczęśliwie wybiera jako obiekt uczuć prymitywnego Grabca, człowieka nieczułego na jej

uroki, wręcz brzydzącego się nią (Grabiec uważa Goplanę za coś w rodzaju potwora, ale korzysta z jej władzy, by przeistoczyć się w wymarzoną postać króla dzwonkowego – niestety za żądę władzy płaci życiem).

Marcin Borowicz – bohater powieści „Syzyfowe prace” Stefana Żeromskiego. Uczeń gimnazjum w Klerykowie kocha nieszczęśliwie pensjonarkę „Birutę” – Annę Stogowską. Okazuje jej podziw i stara się doprowadzać do spotkań w parku, niestety, traci obiekt uczuć, gdy panna niespodziewanie wyprowadza się wraz z rodziną z miasteczka.

Jacek Soplica – bohater „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza kocha z wzajemnością Ewę Horeszkównę, córkę Stolnika, który jednak niedwuznacznie pokazuje mu, gdzie jego miejsce, i ignoruje konkury niższego stanem szlachcica (który nie jest, jak on, arystokratą). Upokarza Jacka opowieściami o innych planach matrymonialnych wobec córki. Choć Ewa też jest zakochana w Jacku, pozostaje posłuszna woli ojca, bierze ślub z niekochanym człowiekiem (po krótkim nieudanym małżeństwie i wydaniu na świat córki, szybko umiera). Soplica, również unieszczęśliwiwszy niekochaną kobietę małżeństwem, mści się na Stolniku, zabijając go podczas najazdu Moskali – płaci za to hańbą, ale po pewnym czasie odpokutuje za grzech jako ksiądz Robak.

<https://wordwall.net/pl/resource/1177447/polski/lektury-powt%C3%B3rka>

<https://view.genial.ly/5e7cdc61749f210daff04771/interactive-image-powtorka-lektury-klasa-8>

<https://www.youtube.com/watch?v=duUIaEw9tAg>

<https://www.egzamin-osmoklasisty.pl/>

<https://jutropolski.wordpress.com/2020/03/19/e-lekcja-czy-rozpoznajesz-cytaty-z-lektur-szkolnych/>